

סו"ד שנה לגאון הסוד

70 שנה להסתלקות הגאון המקובל
רבי לוי יצחק שניאורסון, אביו של הרבי

סוד בתשרי – אברהם, יעקב, יוסף והשופר

בימים אלו התחלנו לתקוע בשופר בכל יום (חול), והתקיעות הללו שנוהגים לתקוע בחודש אלול – מזכירות לנו ומכינות אותנו לתקיעת השופר ה"מרכזית", עם ברכה בשם ומלכות ועם כל הדקדוקים והפרטים, בימי ראש השנה הבאים עלינו לטובה.

ובכן, לפני תקיעת שופר (בראש השנה) אומרים מזמור מיוחד בספר תהלים (מזמור מז), שבו נזכר השופר: "עלה אלקים בתרועה, ה' בקול שופר". בסוף המזמור מוזכר אברהם אבינו – "נדיבי עמים נאספו עם אלקי אברהם".

עוד מזמור ידוע בתהלים מדבר על השופר (מזמור פא), וחלקים ממנו אנו מצטטים בתפלות של ראש השנה. במזמור זה נאמר: "תקעו בחודש שופר בכסה ליום חגנו", ובהמשך לכך מוזכרים יעקב ויוסף – "כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב, עדות ביהוסף שמו".

הזכרנו את אברהם, יעקב ויוסף – בהמשך ל"שופר"; ואכן, שלושת אישים אלו קשורים חזק עם הזמן של ראש השנה וחודש תשרי: לפי דיעה אחת (דעת רבי אליעזר – ראש-השנה י', ב) נולדו אברהם ויעקב בחודש תשרי, ולפי כל הדיעות יוסף יצא מבית האסורים ונעשה למלך במצרים – בראש השנה (ראש-השנה יא, א).

מי חסר לנו כאן? יצחק. הזכרנו את אברהם, המשכנו לנכדו יעקב ונינו יוסף, אך דילגנו בדרך על בנו יצחק. ואכן, יצחק לכל הדיעות (במסכת ראש-השנה שם) לא נולד בחודש תשרי (אלא דוקא בחג הפסח), ולא מצינו בפסוקים איזכור של שמו בהמשך ל"שופר".

מסביר רבי לוי יצחק בעומק הענין, כי ראש השנה הוא יום דין, ותקיעת השופר באה "להמתיק את הדינים" ולהביא חיים וחסד לעולם. לענין זה חשובים לנו דוקא אברהם, יעקב ויוסף – ולא יצחק, שמדתו בעצמו היא מדת ה"גבורה" (כלשון הכתוב: "פחד יצחק"), ואם הוא היה נולד בראש השנה היו ה"גבורות" וה"דינים" חזקים במיוחד.

[וזו גם הסיבה לדברי הזוהר (ח"א קסח, א), שכאשר דוד המלך נולד ולא היו לו חיים משל עצמו – הוא קיבל שנות חיים מאברהם, יעקב ויוסף: אברהם נתן לו חמש שנים משלו, יעקב נתן עשרים ושמונה, ויוסף שלושים ושבע (בסך הכל שבעים שנה); יצחק לא מוזכר בענין זה של נתינת החיים, והסיבה לכך היא מדתו מדת הגבורה].

ובלשונו של רבי לוי יצחק ('לקוטי לוי יצחק - אגרות קודש' ע' רלד):

"כי יצחק הוא בחינת גבורות, וראש השנה הוא גם כן בחינת גבורות – אם היה נולד בראש השנה היה זה תוקף הגבורות ביותר .. והיינו מזה שנולדו אברהם ויעקב בתשרי, ויוסף יצא מבית האסורים בראש השנה – שייכותם לראש השנה הוא להמשיך החיים .. וזהו שמצינו שאברהם שייך לשופר .. וכן יעקב ויוסף .. מזה שאין כן יצחק לא מצינו".

ולסיום, כל הרעיון מקבל חיזוק באמצעות גימטריא פשוטה: "אברהם" [248=] בצירוף "יעקב" [182=] ובתוספת "יוסף" [156=] – עולה בדיוק כמנין "שופר" [586=]!